

**INFORMACIJA O POTREBI OBEZBJEĐIVANJA BUDŽETSKIH SREDSTAVA ZA NABAVKU, IMPLEMENTACIJU I ODRŽAVANJE
INFORMACIONOG SISTEMA "AUTOMATSKE RAZMJENE INFORMACIJA-AEOI" U CILJU PRUŽANJA MEĐUNARODNE
ADMINISTRATIVNE POMOĆI U OBLASTI PORESKOG SISTEMA (EU-DAC, SAD-FATCA, OECD-MCAA)**

U cilju obrazloženja zahtjeva za obezbeđivanje neophodnih budžetskih sredstava za realizaciju aktivnosti na nabavci, instalaciji, implementaciji i održavanju sistema automatske razmjene informacije (AEOI <EU-DAC, SAD-FATCA, OECD-MCAA) u iznosu od 300.000€, dostavljamo Vam sljedeće informacije koje su od značaja za donošenje odluke o načinu finansiranja, iznosu kapitalnih (investicionih) i operativnih troškova, kao i vremenskom intervalu neophodnom za realizaciju predmetnih aktivnosti na uspostavljanju informacionog sistema automatske razmjene informacija.

U cilju adekvatnog informisanja o značaju i neophodnosti uspostavljanja predmetnog sistema automatske razmjene informacija, bitno je naglasiti da su u prethodnom periodu Vlada Crne Gore, Ministarstvo finansija i Uprava prihoda i carina, u skladu sa svojim nadležnostima, a u cilju unaprjeđenja integracionih procesa (EU, SAD, OECD) i unaprjeđenja poslovnih procesa u vladinom sektoru sproveli niz aktivnosti na sklapanju međunarodnih sporazuma koji se tiču međunarodne saradnje u pružanju administrativne pomoći u oblasti poreskog sistema, a u cilju:

- 1) Sprečavanja dvostrukog oporezivanja;
- 2) Sprečavanja poreske erozije;
- 3) Sprečavanja poreskih prevara i izbjegavanja plaćanja poreskih obaveza;
- 4) Sprečavanje agresivnog poreskog planiranja poreskih obaveza.

Za predmetnu informaciju fokus je na ispunjavanju ciljeva i obaveza iz potvrđenih međunarodnih sporazuma, pa su u skladu sa tim u nastavku informacije navedeni svi relevantni sporazumi u dijelu pružanja administrativne pomoći kroz međunarodnu saradnju.

Činjenica je da je Crna Gora kao kandidat za članstvo u EU trenutno u postupku pregovaranja, te da je u tom dijelu neophodno preduzeti sve aktivnosti kojima bi se zatvorila pregovaračka poglavљa definisana pregovaračkim postupkom. Sa aspekta poreskog sistema najznačajnije je ispunjavanje obaveza i usaglašavanje sa obavezama definisanim pregovaračkim poglavljem 16.

U ovom poglavlju jasno je naznačena i potreba za implementacijom i uvođenjem informacionih sistema kako u dijelu unaprjeđenja poslovnih procesa u uspostavljanju sistema domaćeg izvještavanja tako i u dijelu pružanja međunarodne administrativne pomoći, kao i integracije sa sistemima EU. Što se tiče automatske razmjene informacija u cilju pružanja međunarodne administrativne pomoći EU je prethodnom periodu donijela niz direktiva (Directive on Administrative Cooperation - DAC).

DAC	DAC1	DAC2	DAC3	DAC4	DAC5	DAC6	DAC7	CESOP	DAC8	DAC9?
Directive 2011/16	2011/16, Art. 8	Directive 2014/107	Directive 2015/2376	Directive 2016/881	Directive 2016/2258	Directive 2018/822	Directive 2021/514	Directive 2020/284	TBC	ATAD3/UnShell
Framework for administrative cooperation	Automatic exchange of Information of certain information ► Income from employment ► Director's fees ► Pensions	Common Reporting Standard Automatic exchange of information on financial account information	Automatic exchange of tax rulings ► Advance cross-border rulings ► Advance pricing arrangements	Country-by-country Reporting Automatic exchange of information on country-by-country reporting of multinational enterprises	Exchange of beneficial ownership Access to anti-money-laundering information by tax authorities	Mandatory Disclosure Regime Mandatory automatic exchange of information in relation to reportable cross-border arrangements	Reporting Rules for Platform Operators Automatic Exchange of information on reportable sellers by platform operators	Payment Service Providers Automatic exchange of information on cross-border payments made by Payment Service Providers	Reporting crypto-assets and e-money Automatic Exchange of Information on crypto-assets and e-money	Exchange of information on Shell Companies Automatic Exchange of substance information for entities which pass the gateway tests
Global/OECD initiative	CRS	BEPS, Action 5	BEPS, Action 13	UK enforced on Overseas Territories	BEPS, Action 12 CRS	OECD Model Rules for platforms	-	Crypto-Asset Reporting Framework & Enhancements to CRS	-	-

Nadalje, u Podgorici, dana 1. juna 2017. godine, potpisana je Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Sjedinjenih Američkih Država na unapređenju ispunjavanja međunarodnih poreskih obaveza i sprovođenju FATCA.

Dana 01.03.2018. godine Skupština Crne Gore donijela je **ZAKON O PROGLAŠENJU ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE CRNE GORE I VLADE SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA NA UNAPREĐENJU ISPUNJAVANJA MEĐUNARODNIH PORESKIH OBAVEZA I SPROVOĐENJU FATCA**, što je u konačnom potvrđeno od strane Predsjednika Crne Gore kroz UKAZ O PROGLAŠENJU ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE CRNE GORE I VLADE SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA NA UNAPREĐENJU ISPUNJAVANJA MEĐUNARODNIH PORESKIH OBAVEZA I SPROVOĐENJU FATCA ("Službeni list Crne Gore - Međunarodni ugovori", br. 003/18 od 16.03.2018).

SAD su u martu 2010. godine donijele **Zakon o izvršenju poreskih obaveza u vezi sa računima poreskih obveznika u inostranim finansijskim institucijama** na osnovu koga je donijet propis **FATCA - Foreign Account Tax Compliance Act**. FATCA se primjenjuje od 2015. godine, a cilj ovog propisa je smanjenje prekogranične poreske evazije te ispunjavanje poreskih obaveza kroz unaprjeđenje postojećih postupaka prikupljanja podataka od strane poreske administracije SAD (IRS). Svrha implementacije navedenog propisa je razmjena informacija o bankarskim računima ili o računima stranih subjekata u kojima američki poreski obveznici imaju određeni vlasnički udio, kao i o transferu sredstava američkih državljana u Crnoj Gori.

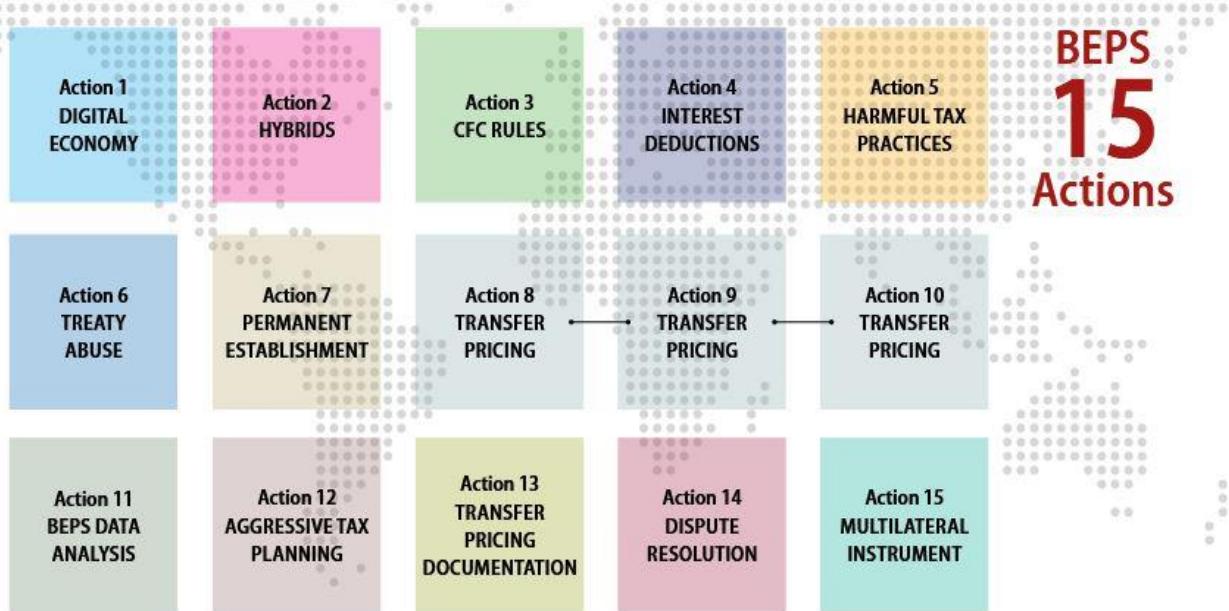
Ovim sporazumom Vlada Crne Gore se obavezala da će poreski organ Crne Gore (UPC) informacije o računima koji su predmet izvještavanja prikupljati od strane finansijskih institucija u Crnoj Gori koje su obveznici izvještavanja, kroz uspostavljanje sistema domaćeg izvještavanja, a da će iste proslijediti poreskom organu SAD(IRS) putem sistema automatske razmjene informacija (IDES- International Data Exchange Service), u skladu sa FATCA modelom sporazuma IGA 1 (IGA - Inter-governmental agreement, Međuvladin sporazum). Imajući u vidu činjenicu da Crna Gora nema potpisani Sporazum o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja sa SAD-om, kao i da nije pristupila primjeni Konvencije Vijeća Evrope o uzajamnoj administrativnoj saradnji u oblasti oporezivanja, moguća je samo primjena nerecipročnog modela (model 1b) prema kom IRS nije dužna da crnogorskom nadležnom tijelu dostavlja informacije o transferima sa računa crnogorskih rezidentih lica otvorenih u SAD-u. Razmjena podataka je planirana po usaglašenim šemama.

Takođe, predmetnim sporazumom definisane su izvještajne institucije, subjekti izvještavanja, računi i iznosi na računima, kao i period na koji se izvještavanje odnosi(od 2014.godine).

Važna je informacija i da je Crna Gora, dana 03.10.2019. godine potpisala **protokol o pristupanju Multilateralnoj konvenciji o međusobnoj administrativnoj pomoći u oblasti poreskog sistema (MCAA)** sa Organizacijom za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD), koji je stupio na snagu 01.05.2020. godine, a kojim je jasno iskazana potreba za unaprjeđenjem međunarodne saradnje, koja podrazumijeva i uspostavljanje sistema razmjene informacija uključujući i automatsku razmjenu informacija. U martu ove godine najavljenja je posjeta od strane ovlaštenih predstavnika OECD u cilju evaluacije trenutne usaglašenosti Crne Gore sa obavezama definisanim navedenom konvencijom. Države članice OECD usaglasile su niz aktivnosti u dijelu sprečavanja erozije poreske osnovice i preusmjeravanje dobiti (*BEPS - Base Erosion and Profit Shifting*). Aktivnosti Evropske unije usmjerene su ka unaprjeđenju učinkovitosti naplate poreza i sprječavanja poreske utaje. Erozija poreske osnovice i preusmjeravanje dobiti odnosi se na agresivno poresko planiranje multinacionalnih kompanija koje koriste neujednačenost poreskih sistema i preusmjeravaju dobit u jurisdikcije gdje se ne obavlja stvarno poslovanje, a porezi su vrlo niski ili ih nema. Dakle, Erozija domaće poreske osnovice i preusmjeravanje dobiti (*BEPS*) ima izuzetno negativan uticaj na zemlje u kojima se vrši stvarno poslovanje multinacionalnih kompanija i ostvaruje prihod po osnovu kog se i ostvaruje dobit. Ovo je posebno važno kod država čiji se sistem oporezivanja u značajnoj mjeri oslanja na oporezivanje dobiti. Poslovanje ovih kompanija se odvija na međunarodnom nivou, tako da države moraju da djeluju zajedno kako bi se pozabavile BEPS-om i povratile poverenje u domaće i međunarodne poreske sisteme.

Posljedice ovakvog postupanja su da dobit prolazi neoporezovana u državi gdje realno nastaje, dolazi do štetne poreske konkurenциje koja utiče na donošenje loših investicionih odluka, a u konačnom gubi se povjerenje u poreski sistem. Bliska saradnja sa OECD-om i sa G20 je potrebna kako bi se razvili međunarodno dogovoren standardi za prevenciju erozije poreske osnovice i preusmjeravanja dobiti. OECD radi na projektu BEPS, na kojem je identifikovano i definisano 15 različitih mjera koje bi trebale smanjiti i suzbiti agresivno poresko planiranje, poreske prevare i poresku evaziju, posebno u slučaju velikih multinacionalnih kompanija.

Under the **OECD/G20 BEPS Project**, over 60 countries delivered 15 Actions to tackle tax avoidance, improve the coherence of international tax rules and ensure a more transparent tax environment (BEPS package).

U skladu sa navedenim, Ministarstvo finansija kao nadležna institucija je u prethodnom periodu, a u skladu sa nadležnostima na pripremi i predlogu zakonskih i podzakonskih akata iz oblasti poreskog sistema, izvršila niz aktivnosti na usaglašavanju domaćeg zakonodavstva sa obavezama preuzetim navedenim potvrđenim međunarodnim sporazumima, kroz izmjene u zakonskim propisima iz oblasti poreskog sistema i regulatornim propisima u vezi sa kreditnim institucijama, kao i podzakonskim aktima proizašlim iz navedenih propisa u nadležnosti Ministarstva finansija.

Najznačajnija usaglašavanja u vezi sa predmetnom materijom, izvršena su u Zakonu o poreskoj administraciji, i to kroz definisanje novih članova zakona kojima je jasno definisana obaveza dostave podataka u dijelu ispunjavanja obaveza iz potvrđenih međunarodnih sporazuma, kao i obaveza usaglašavanja pravnog okvira u cilju ispunjavanja obaveza iz pregovarčkog poglavlja 16.

Prava i obaveze poreskog organa i obveznika izvještavanja (Izvještajne finansijske Institucije - RFI) u smislu domaćeg izvještavanja (priključivanja podataka) i prava i obaveze razmjene prikupljenih informacija definisane međunarodnom saradnjom i potvrđenim međunarodnim sporazumima, propisane su članom Član 6 (stav 21 i stav 21a), članom 14e, članom 14f, članom 16b i članom 16c Zakona o poreskoj administraciji ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 065/01 od 31.12.2001, 080/04 od 29.12.2004, 029/05 od 09.05.2005, "Službeni list Crne Gore", br. 073/10 od 10.12.2010, 020/11 od 15.04.2011, 028/12 od 05.06.2012, 008/15 od 27.02.2015, 047/17 od 19.07.2017, 052/19 od 10.09.2019, 145/21 od 31.12.2021).

Takođe, Ministarstvo finansija je uskemu sa preuzetim obavezama i nadležnostima donijelo tri Uputstva koja se tiču razmjene informacija u međunarodnoj saradnji, i to:

- Na osnovu člana 14e stav 6 Zakona o poreskoj administraciji ("Službeni list RCG", br. 65/01 i 80/04 i "Službeni list CG", br. 20/11, 28/12, 8/15, 47/17, 52/19 i 145/21), Ministarstvo finansija donijelo je **UPUTSTVO O BLIŽEM NAČINU IZVJEŠTAVANJA O PODACIMA KOJE FINANSIJSKA INSTITUCIJA U VEZI STANJA RAČUNA, IZVRŠENIH TRANSAKCIJA I OSTVARENIH PRIHODA REZIDENATA DRUGE DRŽAVE DOSTAVLJA ORGANU UPRAVE NADLEŽNOM ZA POSLOVE POREZA** ("Službeni list Crne Gore", br. 110/22 od 05.10.2022);
- Na osnovu člana 14f stav 4 Zakona o poreskoj administraciji ("Službeni list RCG", br. 65/01 i 80/04 i "Službeni list CG", br. 20/11, 28/12, 8/15, 47/17, 52/19 i 145/21), Ministarstvo finansija donijelo je **UPUTSTVO O BLIŽEM NAČINU IZVJEŠTAVANJA O PODACIMA KOJE PRAVNO LICE KOJE JE ČLAN MEĐUNARODNE GRUPE POVEZANIH PRAVNIH LICA U VEZI POSLOVANJA DOSTAVLJA ORGANU UPRAVE NADLEŽNOM ZA POSLOVE POREZA** ("Službeni list Crne Gore", br. 069/22 od 01.07.2022);
- Na osnovu člana 16b stav 8 Zakona o poreskoj administraciji ("Službeni list RCG", br. 65/01 i 80/04 i "Službeni list CG", br. 20/11, 28/12, 8/15, 47/17, 52/19 i 145/21), Ministarstvo finansija donijelo je **UPUTSTVO O BLIŽEM NAČINU RAZMJENE INFORMACIJA KOJIMA RASPOLAŽE ORGAN UPRAVE NADLEŽAN ZA POSLOVE POREZA SA NADLEŽnim ORGANOM DRUGE DRŽAVE** ("Službeni list Crne Gore", br. 068/22 od 30.06.2022).

Ovim aktivnostima na usaglašavanju pravnog okvira, stvoreni su uslovi za realizaciju uspostavljanja informacionog sistema prikupljanja podataka od strane institucija prepoznatih kao izvještajne finansijske institucije (Reporting Financial Institutions), subjekata izvještavanja (Reportable persons), računa koji su predmet izvještavanja (Reportable accounts), Iznosa na računima za period izvještavanja (Reportable amount on account), te drugim podacima definisanim standardima razmjene informacija, kao i sistema za razmjenu prikupljenih informacija sa drugim državama u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumima.

Obzirom na navedeno, jasno se da zaključiti da je od izuzetne važnosti implementirati informacioni sistem za automatsku razmjenu informacija iz oblasti poreskog sistema, a što bi u velikoj mjeri doprinijelo bržoj integraciji Crne Gore u sisteme međunarodne saradnje, i u konačnom rješavanju otvorenih pitanja iz pregovarčkog poglavlja 16 pristupnih pregovora sa EU koja se tiču uspostavljanja informacionih sistema i integracije sa informacionim sistemima EU.

Nekadašnja Poreska uprava, danas Uprava prihoda i carina, je u prethodnom periodu (2017-2021), pitanje implementacije sistema automatske razmjene podataka (AEOI) u svrhe međunarodne administrativne pomoći planirala kroz implementaciju IRMS-a u sklopu RARP projekta koji se sprovodi u saradnji sa Svjetskom Bankom. Naime, članovi implementacionog odbora za sprovođenje RARP projekta su u prethodnom periodu definisali pitanje AEOI kroz FRD dokument kao dio budućeg IRMS sistema i u skladu sa tim vezali ispinjavanje ovih obaveza sa vremenom implementacije IRMS-a.

Budući da implementacija IRMS-a sa stanovišta informacionih tehnologija ne mora biti uslov za nabavku sistema AEOI za potrebe razmjene informacija u skladu sa FATCA sporazumom i međunarodnim sporazumima o pružanju administrativne pomoći sa državama članicama OECD(MCAA) ili usaglašenosti sa Direktivama EU(DAC2, DAC3, DAC4, DAC6), te činjenice da se implementacija ovih sistema u zemljama regionala i EU tretirala zasebno u odnosu na sistem za upravljanje prihodima (RMS) to je moguće ovaj sistem implementirati i prije IRMS-a i integrisati ga putem BI/DWH sistema sa IRMS-om kada se isti bude implementirao. Ovo je važno iz razloga sagledavanja cjelokupnog procesa implementacije AEOI sistema, te potrebe za usaglašavanjem istog sa međunarodnim standardima iz oblasti upravljanja bezbjednošću informacionih sistema (ISO/IEC 27000 serija standarda).

Bitno je naglasiti da je ovdje riječ o informacionom sistemu za automatsku razmjenu informacija (AEOI), koji možemo podijeliti na dvije osnovne funkcionalnosti, i to:

- 1) Prikupljanje informacija od strane finansijskih institucija kroz domaće izvještavanje;

- 2) Razmjene informacija iz oblasti poreskog sistema sa drugim državama u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumima.

AEOI sistem prilikom prikupljanja informacija mora biti projektovan da vrši validaciju svih informacija koje su predmet prikupljanja od strane FI, u skladu sa funkcionalnim i tehničkim zahtjevima definisanim standardom razmjene informacija za potrebe primjene FATCA sporazuma, zajedničkim standardom izvještavanja o računima (CRS-DAC2), standarda za razmjenu informacija u vezi sa poslovanjem multinacionalnih kompanija (CBCR-DAC4), standarda za razmjenu poreskih pravila (ETR-DAC3), standarda za razmjenu informacija u vezi sa prekograničnim aranžmanima (MDR-DAC6), standardom za razmjenu informacija o privrednim subjektima koji poslovne transakcije obavljaju preko digitalnih platformi (RRPO-DAC7).

Iz navedenog jasno se da zaključiti da je riječ o kompleksnom sistemu validacija u skladu sa nevedenim standardama koji se moraju poštovati i prilikom prikupljanja informacija kako bi nakon obrade i pohranjivanja u sistem u periodu prikupljanja informacija, informacije mogle bez izmjena u podacima razmjenjivati sa državama koje su predmet razmjene informacija (Npr. Za potrebe FATCA dostavljanje informacija UPC od strane FI se vrši do 01.06. u tekućoj godini za izještajni period prethodne godine, a slanje informacija na sistem poreskog organa SAD može se vršiti do 01.09 tekuće godine). Takođe, ovaj sistem mora obezbijediti i adekvatnu automatsku notifikaciju o uočenim greškama kako bi pošiljalac poruke (izještaja) mogao pravovremeno da reaguje i otkloni eventualne nedostatke.

U skladu sa navedenim, službenici Uprave prihoda i carina, analizirajući trenutne ljudske resurse u Sektoru za informacione sisteme UPC, zaključili su da ovakav sistem nije moguće razviti sopstvenim ljudskim resursima, te da bi takav razvoj zahtijevao maksimalnu posvećenost svih službenika koji bi mogli biti angažovani na razvoju aplikativnog softvera isključivo tom zadatku, u dužem vremenskom intervalu, a što obzirom na broj službenika u Odsjeku za razvoj i održavanje softvera UPC, broj trenutnih informacionih sistema u nadležnosti Uprave prihoda i carina, kao i potrebu za nadzorom i održavanjem istih, predstavlja visok rizik da se projekat ne završi u razumnom roku ili da se ugrozi rad postojećih informacionih sistema, što je nivo rizika koji kao takav nije prihvatljiv.

Druga opcija je da se pripremi tenderska dokumentacija sa funkcionalnim, nefunkcionalnim i tehničkim zahtjevima, te da se izvrši nabavka softvera za automatsku razmjenu informacija kroz postupak javne nabavke, i u nastavku informacije fokus je na ovoj opciji.

Bitno je naglasiti da u drugoj opciji postoje dvije mogućnosti:

- 1) COTS softversko rješenje. COTS je skraćenica od Commercial off-the-shelf, što predstavlja već izrađeno rješenje koje je uz jednostavne izmjene konfiguracionih parametara spremno za upotrebu u kratkom vremenskom intervalu. Ova rješenja zadovoljavaju kako funkcionalne, nefunkcionalne i tehničke zahtjeve, tako i zahtjeve bezbjednosti informacionog sistema i zaštite integriteta i povjerljivosti informacija. Nabavka softvera izvršila bi se od ponuđača koji je ovo rješenje implementirao u minimum jednoj državi članici OECD koja ujedno ima potpisani IGA 1 FATCA sporazum sa SAD, kao i da se ta država nalazi na listi usaglašenih država sa primjenom MCAA OECD-a. Ovo rješenje je moguće implementirati u roku od 20 dana od dana potpisivanja Ugovora sa ponuđačem. Mogući rizik od ovakve nabavke leži u činjenici da je vlasnik source-code softverskog rješenja punuđač, pa samim tim ne postoji mogućnost održavanja i unaprjeđivanja od strane naručioca i trećih lica, već se održavanje i unaprjeđenje plaća vlasniku softverskog rješenja po ugovorom definisanim pravilima. Tu se moraju uzeti u obzir kapitalni troškovi nabavke (nabavka, instalacija i implementacija) i operativni troškovi na godišnjem nivou (održavanje, unaprjeđenje);
- 2) CUSTOM MADE softversko rješenje. Ovo rješenje se može naručiti od strane bilo kog ponuđača, i UPC može biti vlasnik source code-a. Nabavka softvera za potrebe AEOI vršila bi se od ponuđača koji bi razvoj softvera radio u toku projekta na bazi informacija iz tenderske dokumentacije i informacija koje bi mogao dobiti od vlasnika poslovnog procesa (CLO – Kancelarija za vezu-

Međunarodna saradnja). Kapitalni troškovi nabavke se moraju definisati, dok troškovi održavanja, u nekom trenutku, u skladu sa kadrovskim potencijalom i stručnošću zaposlenih u Sektoru za informacione sisteme, mogu biti značajno niži u odnosu na operativne troškove kod COTS rješenja. Potencijalni rizik ogleda se u činjenici da je za potrebe nabavke ovog sistema neophodno da vlasnici poslovnih procesa dobro poznaju predmetni proces kako bi na adekvatan način definisali funkcionalne zahtjeve što bi u konačnom uticalo na definisanje tehničkih zahtjeva. Obzirom na navedenu činjenicu, to je vrijeme implementacije ovakvog rješenja znatno duže u odnosu na COTS rješenja (procjena je minimum jedna godina u idealnim uslovima implementacije projekta).

Službenici UPC, cijeneći obije mogućnosti, a imajući u vidu činjenicu da kod „custom made“ softverskog rješenja, razvoj, implementacija, testiranje i u konačnom postavljanje u produkcionu traje znatno duže od COTS rješenja koje je već razvijeno, testirano i koristi se u produkciji, predlažu nabavku COTS rješenja.

S obzirom da je riječ o COTS rješenju, UPC nije u mogućnosti da postane vlasnik source-code softvera za AEOI, već se softver koristi na način da se plaća godišnja preplata za sve module ili posebno po modulima koji su predmet nabavke (moduli – FATCA, CRS, ETR, CRBC, MDR). Dodatno postoji iznos za održavanje i podršku, čime se pruža mogućnost aktivne adekvatne podrške, što je važno posebno u prvoj godini korištenja softvera.

Obzirom na mogućnost faznog uvođenja različitih modula izvještavanja, a ukoliko bi se odobrila sredstva za nabavku softvera na način da se nabavlja COTS rješenje, to bi predlog sa strane službenika UPC bio da se u prvoj godini izvrši nabavka modula:

- 1) SAD-FATCA (modul za IGA 1)
- 2) OECD-MCAA i EU-DAC (modul AEOI za CRS-DAC2 i CBCR-DAC4 u prvoj fazi, u drugoj fazi ETR-DAC3 i MDR-DAC6)

Istraživanjem tržišta i provjerom javno dostupnih informacija o visini troškova zaključeno je da je u **prvoj godini implementacije neophodno obezbijediti budžet od 300.000€ za module predviđene u prvoj fazi implementacije**.